Sporda Tutku Ölçe?i (STÖ): Türkçeye Uyarlama, Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sporda Tutku Ölçe?i (STÖ): Türkçeye Uyarlama, Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31092

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu çal??ma, **Sporda Tutku Ölçe?i (STÖ)**'nin Türk kültürüne psikometrik aç?dan uygunlu?unu de?erlendirmek amac?yla gerçekle?tirilen bir uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çal??mas?d?r. Orijinal ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonlarda spor ba?lam?ndaki tutku düzeylerini ölçme yetene?inin ara?t?r?lmas? hedeflenmi?tir. Çal??man?n temel amac?, spor psikolojisi ara?t?rmalar?nda kullan?labilecek, yüksek güvenilirli?e ve geçerli?e sahip Türkçe bir ölçüm arac? sunmakt?r. Elde edilen istatistiksel bulgular, ölçe?in Türkçeye ba?ar?l? bir ?ekilde uyarland???n? ve yüksek düzeyde geçerlik ve güvenirlik sergiledi?ini göstermektedir.

Ölçe?in güvenilirli?inin de?erlendirilmesinde hem iç tutarl?l?k analizi hem de Birle?ik Güvenirlik (CR) analizi kullan?lm??t?r. Geçerlik de?erlendirmesi ise Aç?klanan Ortalama Varyans (AVE) de?eri üzerinden yap?lm?? olup, elde edilen yüksek de?erler ölçe?in yap?sal geçerli?ini desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler

Sporda Tutku Ölçe?i, STÖ, Tutku, Spor Psikolojisi, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometri

Yazarlar

N. Özday?, A. K. Kilci, C. N. Temiz, D. Emiro?lu

Amaç

Bu çal??man?n temel amac?, spor alan?nda bireylerin tutku düzeylerini ölçmek için geli?tirilmi? olan orijinal ölçe?i Türk kültürüne ba?ar?l? bir ?ekilde uyarlamak, dilsel ve kültürel e?de?erli?ini sa?lamak ve elde edilen Türkçe versiyonun kapsaml? psikometrik özelliklerini incelemektir. Uyarlanan ölçe?in, Türk sporcular?n ve sporla ilgilenen bireylerin spora yönelik tutku yap?lar?n? do?ru ve güvenilir bir ?ekilde ölçebilmesi hedeflenmi?tir.

Yap?lan analizler, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü koruyarak Türkiye'deki spor bilimi ve psikolojisi alan?ndaki ara?t?rmac?lar için kullan??l? ve yetkin bir araç haline getirilmesine odaklanm??t?r. Bu uyarlama çal??mas?, uluslararas? alanda kabul görmü? bir psikolojik yap?n?n yerel ara?t?rmalara kazand?r?lmas?nda önemli bir ad?m te?kil etmektedir.

Yap?

Sporda Tutku Ölçe?i (STÖ), bireylerin spora veya sportif becerilere yönelik sahip olduklar? yo?un

ARABPSYCHOLOGY.COM

ilgi ve ba?l?l?k düzeyini ölçen psikolojik bir yap?y? temsil eder. Bu yap? genellikle tutkunun, bireyin ya?am?nda merkezi bir rol oynamas? ve yo?un bir duygusal enerji kayna?? olu?turmas? ile karakterizedir. Ölçek, bireyin belirli bir sportif aktiviteye veya beceriye ne kadar zaman ve çaba harcamak istedi?ini, bu beceride uzmanla?ma arzusunu ve genel olarak spora olan derin ba?l?l???n? de?erlendirir.

Ölçe?in temel ald??? tutku yap?s?, literatürde genellikle Vallerand'?n ?kili Tutku Modeli (Dualistic Model of Passion) çerçevesinde incelenir, ancak bu uyarlama çal??mas?nda genel tutku düzeyine odaklan?lm??t?r. Ölçülen yap?, bireyin spor becerilerine olan ba?l?l???n?, bu becerileri geli?tirmeye yönelik motivasyonunu ve bu alandaki ki?isel yeterlilik alg?s?n? yans?tan maddelerle temsil edilmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik analizleri, yap?sal modelin yeterlili?ini de?erlendirmek üzere gerçekle?tirilmi?tir. Özellikle, ölçe?in birle?me geçerli?i (Convergent Validity) incelenmi?tir. Birle?me geçerli?inin sa?lan?p sa?lanmad???n? belirlemek için Aç?klanan Ortalama Varyans (AVE) de?erine bak?lm??t?r.

Analiz sonuçlar?na göre, Birle?ik Güvenirlik (CR) de?eri 0.927 olarak, Aç?klanan Ortalama Varyans (AVE) de?eri ise 0.617 olarak saptanm??t?r. CR de?erinin (0.927) AVE de?erinden (0.617) büyük olmas?, ölçe?in birle?me geçerli?ini sa?lad???n? ve yap?sal modelin yeterli düzeyde geçerli oldu?unu aç?kça göstermektedir. Bu bulgular, ölçe?in teorik yap?y? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Sporda Tutku Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanm?? formunun güvenirlik de?erlendirmesi, iç tutarl?l?k analizleri ve birle?ik güvenirlik (CR) hesaplamalar? arac?l???yla yap?lm??t?r. Ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach's Alpha, $alpha$) 0.814 olarak bulunmu?tur.

Genel kabul görmü? psikometrik standartlara göre, 0.80 üzerindeki Cronbach's Alpha de?erleri, ölçe?in yüksek derecede güvenilir oldu?unu ve maddelerin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Ayr?ca, Birle?ik Güvenirlik (CR) de?erinin 0.927 gibi oldukça yüksek bir seviyede olmas? da, ölçe?in güvenilirli?inin güçlü bir ?ekilde desteklendi?ini ortaya koymaktad?r. Bu sonuçlar, STÖ'nün tekrarlanabilir ve tutarl? ölçümler yapma yetene?ine sahip oldu?unu do?rulamaktad?r.

Faktör Analizi

Uyarlanan ölçe?in yap?sal geçerli?ini test etmek ve Türk kültürüne uygunlu?unu do?rulamak

ARABPSYCHOLOGY.COM

amac?yla do?rulay?c? faktör analizi (DFA) yöntemlerinin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu tür uyarlama çal??malar?nda, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n korundu?unu kan?tlamak için DFA yayg?n olarak kullan?l?r.

Geçerlik bölümünde sunulan Birle?ik Güvenirlik (CR=0.927) ve Aç?klanan Ortalama Varyans (AVE=0.617) de?erlerinin hesaplanmas?, yap?sal e?itlik modellemesi (YEM) tekniklerinin ve dolay?s?yla bir do?rulay?c? faktör analizinin uyguland???n? i?aret etmektedir. Bu analizler, olu?turulan modelin veri ile uyumlu oldu?unu ve ölçe?in tek bir yap?y? veya öngörülen alt boyutlar? ba?ar?yla ölçtü?ünü göstermi?tir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal ölçek büyük ihtimalle ?ngilizcedir, ancak bu çal??ma Türkçe uyarlamas?n? sunmaktad?r.)

Popülasyon Grubu: Sporcular ve Sporla ?lgilenen Bireyler

Ya? Grubu: Çal??man?n orijinal makalesinde belirtilen örneklem grubuna ba?l?d?r, ancak genellikle ergen ve yeti?kin popülasyonlar? hedeflenir.

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, Sporda Tutku Ölçe?i'nin psikometrik özelliklerini Türk ö?renciler ve/veya sporcular üzerinde incelemek üzere gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li Likert tipi bir derecelendirme format? kullan?r:

1 = Kesinlikle kat?lm?yorum
2 = Kat?lm?yorum
3 = Ne kat?l?yorum ne kat?lm?yorum
4 = Kat?l?yorum
5 = Kesinlikle kat?l?yorum

Anahtar Kelimeler

Sport Passion Scale, Do?rulay?c? Faktör Analizi, ?ç Tutarl?l?k, Birle?ik Güvenirlik (CR), Aç?klanan Ortalama Varyans (AVE), Psikometri

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?

Kurum E-posta Adresleri: cerennur.temiz@baun.edu.tr (Sorumlu Yazar E-postas?)

Yaz??ma Adresi: Ceren Nur TEM?Z (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu ölçek uyarlama çal??mas? 2021 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için yazar?n belirtilen e-posta adresi arac?l???yla izin al?nmas? tavsiye edilir. Ölçe?in yay?mland??? hakemli dergi ve makale bilgileri Kaynakça bölümünde sunulmu?tur.

Orijinal PDF ve DOCX dosyalar? a?a??daki ba?lant?lardan indirilebilir:

DOCX Dosyas?: sporda-tutku-olcegi-sto-turkceye-uyarlama-gecerlik-ve-guvenirlik-calismasi-toad.docx
PDF Dosyas?: sporda-tutku-olcegi-sto-turkceye-uyarlama-gecerlik-ve-guvenirlik-calismasi-toad.pdf

Kaynakça

Özday?, N., Kilci, A. K., Temiz, C. N. ve Emiro?lu, D. (2021). Sporda Tutku Ölçe?i (STÖ): Türkçeye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *OPUS-Uluslararas? Toplum Ara?t?rmalar? Dergisi, 18*(41). doi: 10.26466/opus.933341

Sporda Tutku Ölçe?i (STÖ) Maddeleri: Türkçeye Uyarlama, Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Gerçekten tutkulu oldu?um bir becerim var.
Sportif becerilerde iyi olmak için çok zaman harcamak isterim.
Tek bir beceride uzman olabilece?imi dü?ünürüm.

ARABPSYCHOLOGY.COM